

cliënt: Mees Ruimte & Milieu
Postbus 854
2700 AW Zoetermeer

contactpersoon: De heer J. Klingens

omschrijving: Nader vleermuisonderzoek Hoge Rijndijk 48 te Zoeterwoude

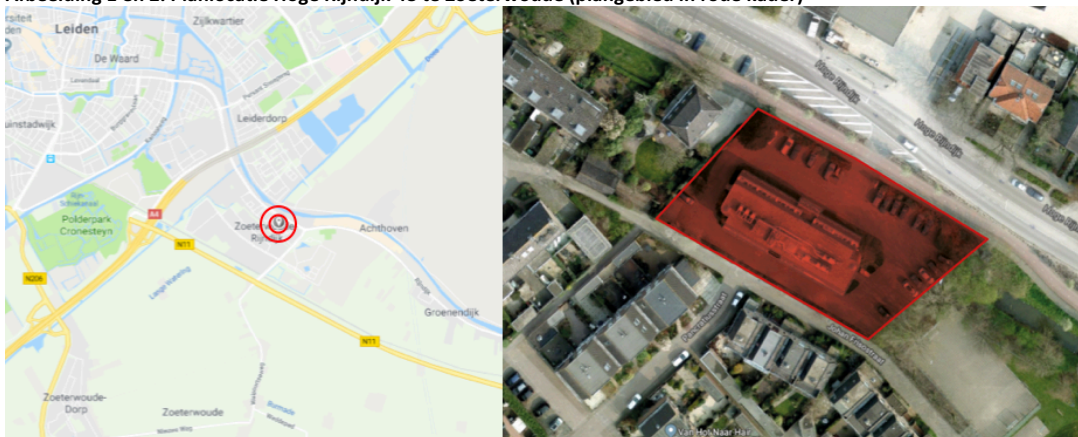
van: ir. Linda van der Valk

datum: 26 november 2019

Geachte heer Klingens,

Hierbij ontvangt u de resultaten van het nadere onderzoek naar vleermuizen voor de ruimtelijke ontwikkeling aan de Hoge Rijndijk 48 te Zoeterwoude. In onderstaande afbeeldingen (afbeelding 1 en 2) is het plangebied weergegeven.

Afbeelding 1 en 2. Planlocatie Hoge Rijndijk 48 te Zoeterwoude (plangebied in rode kader)

Aanleiding

De aanleiding voor het nadere onderzoek is de Ecologische Quicksan die in 2017 is uitgevoerd¹. Hieruit blijkt dat vaste rust -of verblijfplaatsen van vleermuizen niet konden worden uitgesloten. Een nader onderzoek naar vleermuizen is nodig om de aanwezigheid vast te stellen of uit te kunnen sluiten, omdat gebouwen met mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen worden gesloopt. Hiervoor is een ontheffing van de Wet natuurbescherming vereist.

Doel

Het doel van het nadere onderzoek is meerledig:

- Vaststellen dan wel uitsluiten van vaste rust -of verblijfplaatsen van vleermuizen;
- Vaststellen soort(en) en aantal in het plangebied;
- Vaststellen wat de mogelijke effecten zijn op deze soorten;

¹ Dresmé, L. DresmévanderValk. 2017 Quicksan Wet natuurbescherming Hoge Rijndijk 48 te Zoeterwoude, 18 p.

Onderzoeksstrategie en methode nader onderzoek

Met behulp van een batdetector (Pettersson D240x) -een apparaat dat de ultrasone geluiden van vleermuizen omzet in voor de mens hoorbare frequenties- zijn de vleermuizen waargenomen. De geluiden zijn digitaal opgenomen met een Elekon Batlogger en een Echo-meter met module op een smartphone. De bestanden zijn geanalyseerd met behulp van het analyseprogramma Batsound.

Op basis van de frequentie van de geluiden, de biotoop en het vlieggedrag kan worden vastgesteld om welke vleermuissoorten het gaat. Vleermuizen verhuizen regelmatig van verblijfplaats en er wordt onderscheid gemaakt in winterverblijfplaats, zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats en paarverblijfplaatsen. Daarom worden vier tot vijf inventarisatierondes in het vleermuisprotocol als noodzakelijk geacht. De onderzoeken vinden verspreid plaats tussen mei en september vanaf zonsondergang en twee uur voor zonsopkomst. Op basis van deze onderzoeken is het gebruik van vleermuizen in het gehele plangebied in kaart gebracht. In tabel 1 is een overzicht gegeven van de onderzoeksrondes. In de zomer en het najaar van 2019 zijn vier onderzoeksrondes uitgevoerd.

Tabel 1: Bijzonderheden van het vleermuisonderzoek

datum	Type vleermuisonderzoek	weersomstandigheden
10-09-2018 21:05 - 02:00 (zonsondergang 20:07 uur)	Avondronde: foerageergebied winter- en paarverblijfplaatsen, zwermplaatsen (winterverblijven) en migratieroute. 1 onderzoeker	17°C, geen neerslag windstil, Bft 1-2
27-09-2018 20:25 - 22:30 uur (zonsondergang 19:29 uur)	Avondronde: foerageergebied zomer-, winter- en paarverblijfplaatsen, en migratieroute. 1 onderzoeker	13°C, geen neerslag, matige wind, Bft 1-2
22-05-2019, 21:35 - 23:45 uur (zonsondergang 21:37 uur)	Avondronde: foerageergebied zomer- en kraamverblijfplaatsen en migratieroute. 2 onderzoekers	14°C, geen neerslag, weinig wind, Bft 2-3
27-06-2019, 03:20 - 5:25 uur (zonsopkomst 05:21 uur)	Ochtendronde: foerageergebied zomer- en kraamverblijfplaatsen, en migratieroute 1 onderzoeker	15°C, geen neerslag, weinig wind, Bft 1-2

Het volgende is aangegeven in het vleermuisprotocol: *“De in te zetten personele capaciteit en/of gebruik van technische hulpmiddelen moet worden afgestemd op omvang, de complexiteit van het gebied of object, de aard van de ingreep en de in te zetten methoden. Als vuistregel hierbij kan worden gedacht aan het volgende: Als in het donker meer dan een kwart van het onderzoeksgebied niet valt te (over)zien of te beluisteren, moet een extra waarnemer ingeschakeld worden. Daarbij geldt voor die extra waarnemer weer dezelfde regel totdat het hele onderzoeksgebied goed in beeld is. Wanneer het niet de vraag is of een vleermuisfunctie kan worden uitgesloten, maar welke soorten voorkomen, dan kan al lopend, fietsend of autorijgend met een detector en/of zicht worden gewerkt.”*

Laatvlieger is geen enkele keer waargenomen, waardoor geen aanvullende avondronde in de kraamperiode naar laatvlieger is uitgevoerd. De onderzoeken naar vleermuizen zijn, met uitzondering van de avondronde in de kraamperiode, met één onderzoeker uitgevoerd. Het projectgebied is relatief kleinschalig en met 2 onderzoekers was 100% van het projectgebied te overzien.

Tijdens de ochtendronde in de kraamperiode en de avondronde in de paarperiode was een tweede onderzoeker overbodig. Zwerm- en baltsactiviteiten nemen ongeveer 30 minuten respectievelijk langer dan 30 minuten in beslag.

Rond het gebouw kon een gehele ronde worden gelopen in enkele minuten, waardoor vrij snel duidelijk was dat aan de zuidzijde van het plangebied de meeste activiteit van vleermuizen plaatsvond. Aan deze zijde zijn bomen aanwezig (buiten het plangebied), is het donkerder en is een woonwijk uit de jaren '70 aanwezig waar vermoedelijk meerdere verblijfplaatsen aanwezig zijn van gewone en ruige dwergvleermuis. Aan de noordzijde zijn nauwelijks bomen aanwezig, ontbreekt beschutting en is de openbare weg sterk verlicht. Op basis van het seizoensgebonden gedrag van de te verwachten en aangetroffen soorten, de grootte en overzichtelijkheid van het plangebied en de expert judgement van de onderzoekers is in voldoende mate personele capaciteit ingezet voor dit plangebied.

Onderzoeksresultaten

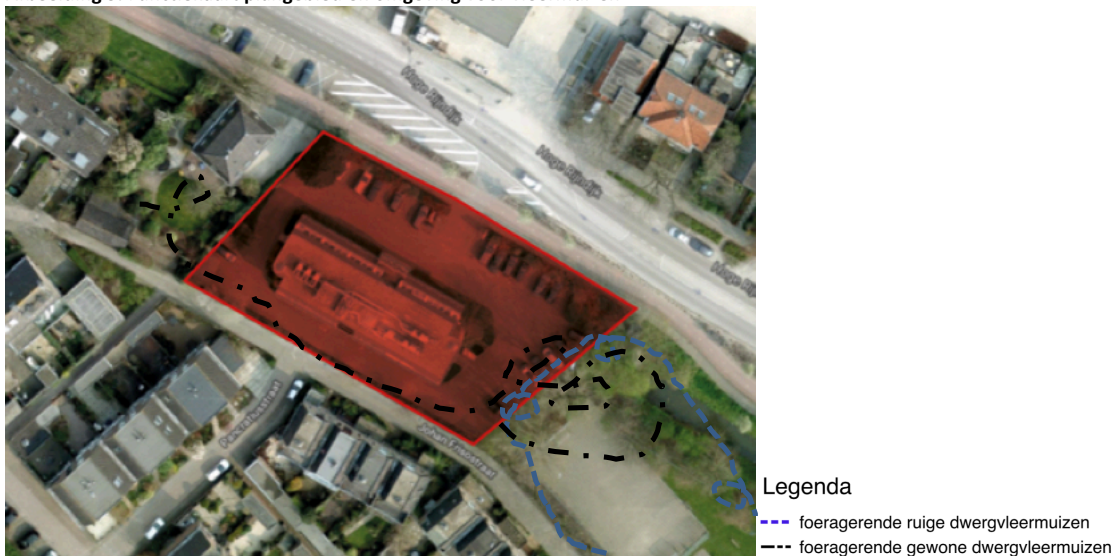
Najaar 2018

Tijdens de eerste onderzoeksrondte (avondronde) op 10 september 2018 werd langs de bomen aan de zuidoostzijde vrijwel continue gefoerageerd door voornamelijk ruige dwergvleermuis en af en toe een gewone dwergvleermuis, zie afbeelding 3. Op grotere afstand ten zuiden van het plangebied (in de woonwijk) is om de ongeveer 10 minuten een langsvliegende baltsende gewone dwergvleermuis gehoord. Binnen het plangebied zijn geen baltsende of zwermende vleermuizen waargenomen. Dit beeld herhaalde zich op 27 september 2018.

Zomer 2019

In de avond van 22 mei 2019 zijn pas om 22.10 uur twee gewone dwergvleermuizen foeragerend waargenomen langs de bomen aan de zuidoostzijde van het plangebied, zie afbeelding 3. Zij kwamen vanuit de woonwijk ten zuidwesten van het plangebied. Rond 23:00 uur foerageerden in totaal 3 gewone dwergvleermuizen langs de bomen, richting de bomen van het oostelijk gelegen speelterrein. Een enkele keer is een ruige dwergvleermuis foeragerend op dezelfde locatie gehoord. Verblijfplaatsen van vleermuizen in het kantoorgebouw van het plangebied zijn niet waargenomen. In de ochtend van 27 juli 2019 is de laatste foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen om 4.55 uur, dat is ongeveer een half uur voor zonsopkomst. De vleermuis vloog richting de zuidelijk gelegen woonwijk weg. Deze waarneming duidt erop dat de verblijfplaats zich buiten het plangebied bevindt. Er zijn geen zwermende of invliegende dieren waargenomen. Een migratieroute van vleermuizen is niet binnen het plangebied waargenomen.

Afbeelding 3. Functiekaart plangebied en omgeving voor vleermuizen

Conclusie

Tijdens alle onderzoeksrondes is weinig activiteit van vleermuizen waargenomen in het plangebied, behalve aan de zuidoostzijde van het plangebied. De bomen buiten het plangebied hebben een functie als foerageergebied. Met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan er geconcludeerd worden dat er zich geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in het kantoorpand van het plangebied.

Ruimtelijke ingrepen en overtreding Wet natuurbescherming

Met de sloop van het kantoorpand en de herontwikkeling worden geen verblijfplaatsen van vleermuizen verstoord en/of vernietigd. Daarom is voor deze werkzaamheden geen ontheffing van de Wet natuurbescherming benodigd.

Indien u naar aanleiding van deze briefrapportage vragen hebt, kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Ir. Linda van der Valk

Postbus 225

1970 AE IJmuiden

06-47570615

Linda@dresmevandervalk.nl